

॥ ७६ ॥ ७७ ॥ ७८ ॥ इतिशां० आप० नै० भारतभा० पंचषष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १६५ ॥ ॥ ७७ ॥ कथांतरमिति कथांतरं आपद्धर्माणां सांगानां समाप्तत्वात् कथाया अवसानं आस्तावप्राप्य
मांसं मूत्रं पुरीषं च प्राश्यासंस्कारमर्हति ॥ ब्राह्मणस्तु सुरापस्य गंधमादाय सोमपः ॥ ७६ ॥ अपरुयहं पिबेदुष्णं त्र्यहमुष्णं पयः पिबेत् ॥ त्र्यहमुष्णं पयः पीत्वा वायु
भक्षो भवेत्त्र्यहं ॥ ७७ ॥ एवमेतत्समुद्दिष्टं प्रायश्चित्तं सनातनं ॥ ब्राह्मणस्य विशेषेण यदज्ञानेन संभवेत् ॥ ७८ ॥ इति श्रीम० शांति० आप० प्रायश्चित्तीये पंचष
ष्ट्यधिकशततमोऽध्यायः ॥ १६५ ॥ ७७ ॥ वैशंपायन उवाच कथांतरमथासाद्य खड्गयुद्धविशारदः ॥ नकुलः शरतल्पस्थमिदमाह पितामहं ॥ १ ॥ नकुल उवाच
धनुः प्रहरणं श्रेष्ठमतीवा तत्र पितामह ॥ मनस्तु मम धर्मज्ञ खड्ग एव सुसंशितः ॥ २ ॥ विशीर्णे कार्मुके राजन् प्रक्षीणेषु च वाजिषु ॥ खड्गेन शक्यते युद्धे साध्वात्मा परि
रक्षितुं ॥ ३ ॥ शरासनधरांश्चैव गदाशक्तिधरांस्तदा ॥ एकः खड्गधरो वीरः समर्थः प्रतिबाधितुं ॥ ४ ॥ अत्र मे संशयश्चैव कौतूहलमतीव च ॥ किं स्वित्र हरणं श्रेष्ठं
सर्वयुद्धेषु पार्थिव ॥ ५ ॥ कथंचोत्पादितः खड्गकस्मै चार्थाय केन च ॥ पूर्वाचार्यं च खड्गस्य प्रब्रूहि प्रपितामह ॥ ६ ॥ वैशंपायन उवाच तस्य तद्वचनं श्रुत्वामा
द्रीपुत्रस्य धीमतः ॥ सतुकौशलसंयुक्तं सूक्ष्मचित्रार्थसंमतं ॥ ७ ॥ ततस्तस्योत्तरं वाक्यं स्वरवर्णोपपादितं ॥ शिक्षया चोपपन्नाय द्रोणशिष्याय भारत ॥ ८ ॥ उवा
च सतु धर्मज्ञो धनुर्वेदस्य पारगः ॥ शरतल्पगतो भीष्मो नकुलाय महात्मने ॥ ९ ॥ भीष्म उवाच तत्त्वं शृणुष्व माद्रेय यदेतत्परिपृच्छसि ॥ प्रबोधितोऽस्मि
भवता धातुमानिव पर्वतः ॥ १० ॥ सलिलैर्कार्णवंता तपुरा सर्वमभूदिदं ॥ निष्प्रकंपमना काशमनिर्देश्य महीतलं ॥ ११ ॥ तमसा वृतमस्पर्शमतिगंभीरदर्शनं ॥
निःशब्दं चाप्रमेयं च तत्र जज्ञे पितामहः ॥ १२ ॥ सोऽसृजद्वातमग्निं च भास्करं चापिवीर्यवान् ॥ आकाशमसृजच्चोर्ध्वमधोभूमिं च नैर्ऋतिं ॥ १३ ॥ नभः सचंद्रता
रं च नक्षत्राणि ग्रहांस्तथा ॥ संवत्सरानृतून्मासान्पक्षानथलवान्क्षणान् ॥ १४ ॥ ततः शरीरं लोकस्थं स्थापयित्वा पितामहः ॥ जनयामास भगवान्पुत्रानुत्तमते
जसः ॥ १५ ॥ मरीचिं नृषिमात्रिं च पुलस्त्यं पुलहं क्रतुं ॥ वसिष्ठां गिरिसौचो भौरुद्रं च प्रभुमीश्वरं ॥ १६ ॥ प्राचेतसस्तथा दक्षः कन्याषष्टिमजीजनत् ॥ तावै ब्रह्मर्षयः
सर्वाः प्रजार्थं प्रतिपेदिरे ॥ १७ ॥ ताभ्यो विश्वानि भूतानि देवाः पितृगणास्तथा ॥ गंधर्वाप्सरसश्चैव रक्षांसि विविधानि च ॥ १८ ॥ पतत्रिं नृगमीनांश्च पुवंगांश्च
महोरगाः ॥ तथा पक्षिगणाः सर्वे जलस्थलविचारिणः ॥ १९ ॥

॥ १ ॥ मम तु मनः खड्गेऽस्ति यतः सुसंशितः सम्यग्विनीत आत्मा खड्गेन परिरक्षितुं शक्यते इति द्वितीये
नान्वयः ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ धातुमान्गैरिकवान् रुधिरोक्षितत्वात् ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥